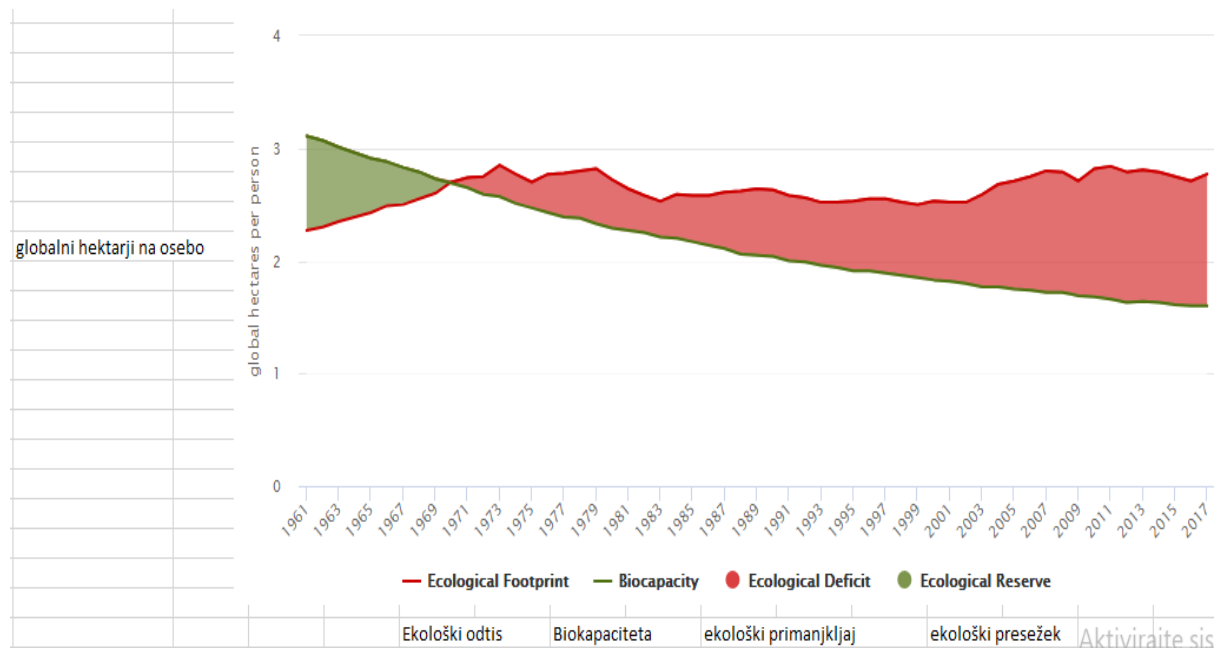

Biokapaciteta naše Zemlje in ekološki odtis – problem prevelike porabe

Vedno bolj spoznavamo, da je sposobnost našega planeta za obnavljanje potrebnih prehranskih virov za vse nerastlinsko življenje omejena. Naš planet je velik zbiralnik energije, ki jo sprejema od sonca in jo pretvarja v biomaso, v ključno prehransko sestavino, ki jo lahko izkoristimo za življenje. Količina biomase je omejena z zmoglostjo ekosistemov, da jo letno obnovijo. Ekološki odtis je najbolj razširjeno merilo za merjenje, kako hitro porabljamo vire in generiramo odpadke ter primerjamo, kako hitro lahko narava te odpadke absorbira in generira nove vire. Merilna enota je globalni hektar (gha) na osebo. Po letu 1970 porabimo več, kot se je lahko obnovi, gre za prekoračitev porabe obnovljivih virov. Torej je ekološki odtis večji od biokapacitete planeta.

Dan prekoračitve porabe biokapacitete za Zemljo je bil letos že 28. julij. To je dan, ko je človeštvo izrabilo vse biološke vire, ki jih Zemlja lahko regenerira v tem letu.

Za Slovenijo pa je bil dan prekoračitve v letu 2021 že 30. april, torej bi potrebovali 3,1 velikosti Slovenije.

Kaj storiti?

Za zmanjševanje ekološkega odtisa Slovenija načrtuje ukrepe na več področjih, kot so:

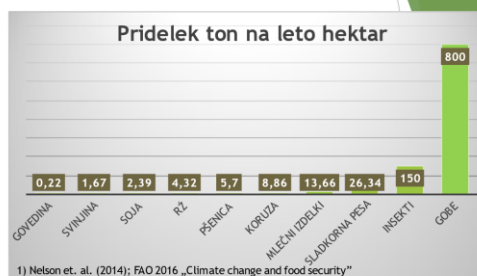
- uvajanje fotovoltaičnih panelov na stavbah ter drugih pozidanih površinah v povezavi z elektromobilnostjo in razpršenim skladiščenjem v baterijah;
- razvoj javnega potniškega prevoza, večmodalnih središč in kolesarske mreže;
- trajnostno upravljanje gozdov v smislu zagotavljanja ponora ogljika in prilagajanja na podnebne spremembe;
- spodbujanje energetske učinkovitosti in rabe obnovljivih virov v industriji za zmanjšanje ekološkega odtisa največjih porabnikov energije v Sloveniji.

Na srečanjih ŠK Blaginja smo spoznavali več primerov dobrih praks za zmanjševanje ogljičnega odtisa v Sloveniji. Odločili smo se za ogled Projekta za pridelavo gob na malih kmetijah in dejavnosti Inštituta »IAMB« za razvoj uporabnih tehnologij na področju mikologije in njihovih aplikacij v zdravstvene, ekološke in prehranske namene, ki ga vodi Janez Gorenšek v Reki pri Laškem, in za ogled gobarne na kmetiji Jožeta Slapšaka v naselju Padež pri Laškem. Svoje navdušenje nad videnim želimo deliti z vami na razpravi 16. septembra v gasilskem domu v Dragomerju.

Zakaj priporočamo gojenje gob

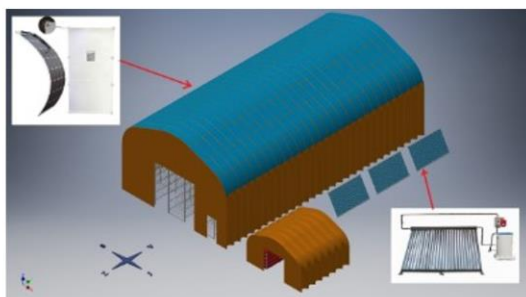
Gobe lahko poleg okusne kakovostne prehrane služijo kot odstranjevalci škodljivih odpadkov, kot izolacija, zavirajo viruse, kot na primer herpes, velika je uporabnost v farmacevtski, kozmetični in živilski industriji. Brez njih življenja, kot ga poznamo, ne bi bilo, glive so vsepovsod in sestavljajo kakšnih 25 odstotkov biomase našega planeta. Gobe niso samo začimba, saj imajo do 30 odstotkov zelo kakovostnih beljakovin v suhi snovi, ki so popoln nadomestek živalskim. Projekt IAMB kaže, da je pridelava gob zelo prijazna do okolja in predstavlja tudi dobro poslovno priložnost.

Učinkovitost pridelave gob, v primerjavi z ostalimi pridelki

Prvine in parametri prostora za gojenje gob

- Pravokotne oblike, dva vhoda - (enosmerno potovanje substratov)
- Predprostor
- Ventilacija
- Dobra izolativnost
- Tlaki z nagibi min 1% (epoksi), higienske zaokrožnice, odtoki
- Varstvo pred insekti
- Primerna osvetljenost(jakost in barvna temperatura 6000K ali več)
- Čista filtrirana voda za vlaženje in pranje.
- Umivalniki v predprostoru in po možnosti razkuževalni bazen pri vstopu.

Vir: Mag. Boris Smirnov, dip. ing. stroj. Zakaj pridelava gob v umetnem okolju, za diskusijo v ŠK Blaginja naše skupnosti v času podnebnih sprememb.